

în spectacolele de an sau de absolviere. Un detaliu interesant: în cadrul producțiilor destinate publicului, alături de studenții departamentului de teatru sunt cooptați profesioniști (cum se întâmplă și la noi), dar și amatori, majoritatea, studenți la alte specialități, dornici de experiențe insolite. Puțini studenți se mulțumesc cu un BA în teatru, chiar dacă *major*. Ei au, aproape toți, și o altă specialitate, de regulă filologie, care să le asigure o minimă flexibilitate în carieră.

Cum se predă

Costas "Gus" Gianakaris este specialist în Shakespeare și Shaffer. Despre primul ține în fiecare an un curs bine apreciat, despre al doilea a scris o carte entuziastă, care i-a adus, între altele, și prietenia personală a dramaturgului. Am participat la cursul lui de critică (*reviewing*) ca un student conștiincios, făcându-mi temele la zi. Plecând de la realitatea că nimeni nu-și poate câștiga existența la un ziar sau la o revistă făcând critică exclusiv teatrală, muzicală, literară etc., barierele specializării au fost abolite, astfel încât, la cursul lui Gianakaris, studenții (proveniți îndeosebi de la Teatru și Litere) învață să recenzeze orice, de la concertele *rap* la romanele *cyberpunk*, trecând prin dansul clasic și dramaturgia absurdului. Acest tip de abordare, deși presupune carențe grave în evaluarea aspectelor tehnice ale demersului artistic, este simptomatic pentru cultura americană. Într-adevăr, aici se consideră normal ca un intelectual cu o minimă experiență de spectator să se poată exprima convenabil, fluent și adecvat despre orice manifestare artistică, indiferent de natura ei. La fiecare două săptămâni am avut de scris câte o recenzie: la un serial TV, la un concert simfonic, la un spectacol de balet, la unul de teatru (în speță, *Bolnavul închis*), la o expoziție de pictură etc. Fiecare recenzie (două pagini redactate la

calculator, circa 4 000 de semne) era predată neșemnată, multiplicată în tot atâtea exemplare câți studenți sunt. Metoda lui Gianakaris este, ca și a lui Marius Chicoș Rostogan, interactivă. Studenții aduc observații critice recenziilor, făcând adnotări substanțiale pe margini și susținându-și-le oral, enervările fiind evitate datorită anonimatului. Ultimele două săptămâni au fost dedicate practicii redacționale, studenții alcătuiind un număr de revistă cu rubrici culturale și tipărindu-l din fonduri obținute de la sponsori. Dacă majoritatea opiniilor exprimate erau elementare, dovedind o sporadică frecvență a domeniului artistic, fluența și abilitatea în exprimare, evitarea clișeeilor, lipsa de prețiozitate, expresivitatea stilului erau remarcabile și se dezvoltau de la o ședință la alta. Profesorul monitoriza discuțiile, veghind la proprietatea termenilor și la respectarea gramaticii, fără să cenzureze opiniile sau să contrazică judecățile de valoare ale studenților.

Am frecventat sporadic cursul de *musical* al profesorului George Bernhardt. Am văzut la video comedii muzicale americane celebre, apoi am asistat la discuții în care rezumarea intrigii și caracterizarea personajelor ocupau locul central. Încercarea mea de situare stilistică a *musical*-ului american la intersecția dintre *musical*-ul englez gen Gilbert-Sullivan și opereta vieneză, peste care s-a turnat sosul jazz-ului, a fost privită ca pretențioasă și inutilă, ca urmare nu m-am mai dus.

Am riscat să particip la o ședință de improvizație. S-a început cu încălzirea. Aceasta consta în privirea în ochi a unui coleg și dezvoltarea unei conversații de tipul: Ai ochi albaștri – Am ochi albaștri; Pantalonii mei sunt roșii – Ai mei sunt violeți; etc., etc. Am fost împărțiți apoi în trei grupuri de câte șase și am primit tema de improvizat: dreptatea socială, nici mai mult, nici mai puțin. Copleșit, căutam să-mi fructific experiența

jocului *mima*, dar am fost salvat de către tinerii colegi, cu inteligențele lor vioaie. Am compus o balanțe, cel mai înalt și mai solid a întins mâinile lateral, doi câte doi am format plătanele, ultimul s-a prosternat în față. Am constatat cu satisfacție că celelalte grupuri se descurcaseră cu mai puțină fantezie: unii s-au luat la horă, alții s-au aranjat în două rânduri, față în față, formând semnul "egal". Câțiva studenți "neintegrați" interpretau liber mesajele noastre și le confruntau cu propria noastră intenție. Apoi, făceau schimbări în structurile propuse de noi, dezzechilibrand, de exemplu, brațele frumoasei noastre balanțe; urmau comentarii asupra efectului produs. Ideea exercițiului se baza pe teoria lui Augusto Boal că mimarea realităților sociale și corectarea lor în plan simbolic este o metodă imbatabilă de reformare a realului.

Ce rămâne

Un proverb englez spune că gustul prăjiturii îl afli mâncând-o (*the proof of the pudding is in the eating*), ceea ce, *mutatis mutandis*, ar însemna să evaluăm calitatea învățământului pe baza spectacolelor vizionate. Ele dovedesc o mare grijă pentru asigurarea unui nivel profesional modest și omogen. Nimic nu e grozav, nimic nu e penibil. Nimeni nu vrea să strălucească, toți vor să-și facă datoria. Rezultă performanțe cu ambiții minore de instruire și de divertisment, în care orice încercare izolată de ieșire din banal ar distona, amenințând armonia și fiind, de aceea, pe drept, reprimată. Au americanii de toate, dotări impresionante, metode interactiv-intuitive, dar, dacă talent nu e, nimic nu e. Și nici nu are cum să fie prea mult, atâta vreme cât respingerea unui student la admitere înseamnă pierderea unei substanțiale taxe pentru departament.

Adrian Mihalache

SR reprezentatia nr... 24

Plăcerea amăgirii

Magul din piesa lui Corneille, *Iluzia comică* este, pentru Alexandru Darie, regizorul. Cel care face imperceptibilă legătura între cum se construiește un spectacol și cum arată el pentru public. Teatru în teatru în teatru. Deși

montarea este, aparent, coborâtă din vremea lui Corneille, nu producția barocă – ușor afectată, naivă, cu zorzoane și dulcegării, cu muzică preclasică – îl interesează pe Alexandru Darie. În schimb, parodia ei. Alegând ca punct de pornire epoca în care

teatru a fost cel mai spectaculos și mai preocupat de "mască", Darie reface drumul de la efectul teatral la iluzie. De la spectatorul căruia i se aruncă praf în ochi, la spectacolul suflat în... iluzie. Adică în aur. Clișeu după clișeu, Darie demontează

iluzia comică

păcăleala, nălucirea, închipuirea publicului de teatru. Rotiță cu rotiță, mecanismul ce instaurează mirajul este dezmembrat. "Minciuna frumoasă" – etalată la lumina zilei. Ni se arată, fără menajamente, chingile care îl ajută pe actor să "zboare", cum

se face că ninge pe scenă, care "mașinărie" anume imită zgomotele furtunii și ale vântului, ce bufonade ale personajului stârnesc rafala cuture de râs (actorii se auto-pastîșează: George Ivașcu escaladează arlecinele ca în *Căsătorie în stil olandez*)

sau la care ridicare duioasă ori coborîre a privirii lăcrimează publicul. Darie nu se oprește aici. Scopul lui este să vedem cu ochii noștri cum "florile răului" își transformă petalele din plastic în celule vii cu miros și culoare veritabile – și să credem.

Mărturisesc, la prima mea *Iluzie comică* m-am cam plictisit. Am căscat la unele lungimi și, recunosc, în ciuda râsetelor generale, m-a săcăit repetarea la nesfârșit a aceluiași registru comic. Au fost și bucurii autentice de spectator, printre care, finalul reprezentației. În ciuda lor, receptarea mea s-a dovedit mai prejos de entuziasmul cu care spectacolul a fost primit, atunci. M-am simțit puțin rușinată, ca de o limită a mea. Nu știu dacă, la a doua vizionare, mi s-au deschis ochii. Cât despre comparații, ei bine, am așteptat, cu inima cât un purice, să descopăr "cârlige" ale actorilor către public, îngroșări, glumițe în plus. Nici urmă. Dimpotrivă (i se prevestise în cronică de la premieră), unde a fost cazul, spectacolul și-a "supt burta" ori s-a mai relaxat. Dar nu asemănările și deosebiriile au contat pentru mine, în primul rând. Ci plăcerea de a mă lăsa "amăgită" și, concomitent, de a constata "la rece" felul în care se petrece acest lucru.

Mirona Hărăbor

talon de abonament

pentru România

3 luni ■ 30 000 lei

6 luni ■ 60 000 lei

pentru Europa

3 luni ■ 20 USD

6 luni ■ 39 USD

12 luni ■ 70 USD

pentru America

3 luni ■ 20 USD

6 luni ■ 39 USD

12 luni ■ 68 USD

începând cu luna _____

Am plătit prin mandat postal numărul _____

în contul nr. 0124378914 deschis la banca
ING BARINGS pentru SC NDC SRL București,
Oficiul Poștal nr. 33 C.P. 130

Talonul de abonament împreună cu dovada
plății vor fi trimise pe adresa: SC NDC SRL,
București, Oficiul Poștal nr 33 CP. 130

ATENȚIE!

Plata abonamentului se face până la data de 20
a lunii, acesta fiind onorat în luna imediat următoare.
Pentru informații suplimentare contactați-ne la tel:
(01) 223 21 00 sau 223 21 01

Nume _____

Prenume _____

Sex _____ Vârsta _____ Ocupația _____

Adresa _____

Localitate _____ Județ _____

Cod Poștal □□□□□□ Telefon □□□□□□□□

Data _____ Semnătura _____